

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

УХВАЛЕНО
Рішенням вченої ради
Харківського національного
економічного університету імені
Семена Кузнеця
від 25.05.2022 р. протокол № 4

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом ректора Харківського
національного економічного університету
імені Семена Кузнеця
від 25.05.2022 р. № 123

Володимир ПОНОМАРЕНКО

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Третій (освітньо-науковий)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Доктор філософії
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 Управління та адміністрування
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	072 Фінанси, банківська справа та страхування

Харків, 2022

ПРЕАМБУЛА

Склад робочої групи:

1. Колодізев Олег Миколайович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри банківської справи і фінансових послуг
2. Внукова Наталія Миколаївна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри банківської справи і фінансових послуг
3. Проноза Павло Володимирович – доктор економічних наук, професор, декан факультету фінансів і обліку
4. Ачкасова Світлана Анатоліївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри банківської справи і фінансових послуг
5. Шорох Валерія Дмитрівна – здобувач вищої освіти
6. Обод Микола Іванович – начальник Харківського регіонального управління АТ «Укрсиббанк».

Розглянуто на засіданні кафедри банківської справи і фінансових послуг, протокол № 5, від 11.05.2022 р.

Розглянуто вченою радою факультету фінансів і обліку, протокол № 4, від 23.05.2022 р.

ОП оновлено на підставі:

1. Законодавчих та нормативних актів: Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікації, Національного класифікатору України: Класифікатор професій (ДК 003:2010).
2. Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затверджений Постановою КМУ №44 від 12 січня 2022 р.
3. Аналізу ринку праці, з урахуванням регіонального контексту.
4. Вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду.
5. Пропозицій роботодавців.
6. Засідання робочої групи ОНП «Фінанси, банківська справа та страхування»

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються).

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь, що присвоюється	Доктор філософії
Галузі знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальності	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціалізація	–
Освітня програма (укр. та англ. мовою)	Фінанси, банківська справа та страхування Finance, banking and insurance
Форми здобуття освіти, обсяг освітньої програми в кредитах ЄКТС та терміни навчання	Очна (денна, вечірня) форма – 55 кредитів, 4 роки; заочна форма – 55 кредитів, 4 роки
Наявність акредитації	–
Мова(и) навчання / оцінювання	Українська
Структурний підрозділ відповідальний за ОП	Кафедра банківської справи і фінансових послуг
Вимоги до зарахування	Згідно правил прийому https://www.hneu.edu.ua/vstup-do-aspirantury-pravyla-pryjomu-do-aspirantury-i-doktorantury/
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з фінансів, банківської справи та страхування
Кваліфікація(-ї) професійна(-і)	Не надається
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування Освітня програма – Фінанси, банківська справа та страхування
Мета освітньої програми	Забезпечити, на основі освітнього ступеня магістра, фундаментальну теоретичну та практичну підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів у галузі управління та адміністрування за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування»,

	<p>шляхом здобуття ними компетентностей, достатніх для виконання оригінальних наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне, методичне та практичне значення, їх захисту після підготовки дисертації.</p>
<p>Фокус та особливості (унікальність) програми</p>	<p>Повна освіта рівня магістр за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування Ключові слова; фінанси, банківська справа, страхова діяльність, дослідження у сфері фінансів, банківської справи і страхування Особливість програми полягає у розширенні та поглибленні теоретико-методологічних та науково-методичних засад розвитку діяльності фінансових установ, оволодіння практичним інструментарієм наукових досліджень з урахуванням світових тенденцій і здобутків у сфері фінансів, банківської справи і страхування та орієнтує на співробітництво із закладами системи Академії наук України, підприємницькими структурами, зарубіжними науковими і освітніми закладами та грантовою діяльністю.</p>
<p>Опис предметної області</p>	<p>Об'єкт вивчення: діяльність у сфері фінансів, банківської справи та страхування як форма взаємодії суб'єктів ринкових відносин для задоволення їх економічних та соціальних інтересів. Цілі навчання: підготовка фахівців у сфері фінансів, банківської справи та страхування, здатних реалізувати себе на ринку праці та розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері фінансів, банківського і страхового бізнесу, що включає власні дослідження здобувачів, спрямовані на вирішення значущих економічних, соціальних, культурних та етичних проблем у галузі фінансів, банківської справи та страхування, а також передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Теоретичний зміст предметної області: сутність фінансових відносин, що виникають в процесі формування і використання фінансових ресурсів на макро- і мікрорівні, функціонування ринку фінансових послуг, банківської системи; понятійно-категорійний апарат, принципи, функції, концепції та їх історичні передумови; специфіка діяльності споживачів на ринку фінансових послуг; зміст банківського і страхового бізнесу, розроблення фінансових стратегій та формування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування. Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні методи, професійні методики та технології (FinTech), необхідні для забезпечення ефективної діяльності фахівців у сфері фінансів, банківської справи та страхування на якісно новому етапі функціонування фінансового ринку. Інструментарій та обладнання: сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи і програмні продукти, необхідні для наукових досліджень, прийняття та імплементації управлінських рішень з окремих аспектів здійснення фінансово-кредитної діяльності, ведення банківського бізнесу, комерціалізації нових ідей та інтеграції фінансових відносин.</p>

Академічна мобільність	–
Академічні права випускників	Можливе подальше продовження освіти за науковою програмою доктора наук
Професійні права	<p>Навчання впродовж життя для створення нових системоутворювальних знань і прогресивних технологій, розвитку і самовдосконалення в науковій та професійній сферах діяльності, а також в інших споріднених галузях наукових знань:</p> <ul style="list-style-type: none"> – підготовка на 9-ому кваліфікаційному рівні Національної рамки кваліфікацій в сфері маркетингу; – навчання на 8-ому кваліфікаційному рівні Національної рамки кваліфікацій в споріднених спеціальностях; – освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії, що містять додаткові наукові та освітні компоненти.
Працевлаштування випускників	<p>Фахівці згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) а саме: Посади згідно класифікатору професій ДК003:2010 1 Законодавці, вищі державні службовці, керівники, менеджери (управителі). 12 Керівники підприємств, установ, організацій 121 Керівники підприємств, установ, організацій 1210 Керівники підприємств, установ, організацій 1210.1 Керівники підприємств, установ, організацій 123 Керівники функціональних підрозділів 1234 Керівники підрозділів з реклами та зв'язків з громадськістю 1237 Керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники 1237.1 Головні фахівці - керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники 1237.2 Начальники (завідувачі) науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники 1238 Керівники проектів та програм 1239 Керівники інших функціональних підрозділів 13 Керівник малих підприємств (Директор) 1475.4 Консультант з питань комерційної діяльності та управління 2 Професіонали 23 Викладачі 231 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2310.1 Професори та доценти 2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів 24 Інші професіонали 2413 Професіонали, зайняті роботою з цінними паперами 2414 Професіонали з питань фінансово-економічної безпеки підприємств, установ та організацій 2419 професіонали в сфері державної служби, маркетингу, ефективності підприємництва, фінансової діяльності, раціоналізації</p>

	<p>виробництва та інтелектуальної власності 2441 Професіонали в галузі економіки 2441.1 Наукові співробітники (економіка)</p> <p>Місця працевлаштування:</p> <ul style="list-style-type: none"> - центральні органи державної влади та їх територіальні структури, зокрема Міністерство фінансів України, Державна казначейська служба, Національний банк України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Державна податкова служба України, Державна митна служба України, Державна служба фінансового моніторингу України та інші; - заклади вищої освіти; - наукові-дослідні установи; - банківські і небанківські фінансові установи; - інституційні учасники валютного і фондового ринку; - консалтингові та інвестиційні компанії; - установи мас-медіа у сфері фінансів та фінансового посередництва; - підприємства і установи.
--	---

II – ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК3. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК4. Здатність генерувати нові науково-теоретичні, методичні та практично спрямовані ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми ЗК5. Здатність виділяти протиріччя і не вирішені раніше завдання, проблеми або їх частини, формулювати та експериментально перевіряти наукові гіпотези. ЗК6. Здатність розуміння іншомовних професійних текстів, використання іноземних мов для представлення наукових результатів в усній та письмовій формі та для спілкування в міжнародному загальному, науковому і професійному середовищі. ЗК7. Здатність працювати у науковій та професійній групі з дотриманням етичних зобов'язань. ЗК8. Здатність до лідерських якостей, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, започаткування та реалізацію проектів. ЗК9. Здатність здійснювати освітній процес, навчання, виховання, розвиток і професійну підготовку здобувачів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності.</p>

<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у теорії і практиці у сфері фінансів, банківської справи та страхування, а також дотичних до нього міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях фінансового профілю та суміжних галузей.</p> <p>СК2. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів за напрямом досліджень.</p> <p>СК3. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, економіко-математичні методи і моделі, бази даних, електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.</p> <p>СК5. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.</p> <p>СК6. Здатність критичного переосмислення сучасної теорії, методології та практики у сфері фінансів, банківської справи та страхування для проведення власних оригінальних наукових досліджень.</p> <p>СК7. Здатність до виявлення та формалізації закономірностей розвитку об'єктів та суб'єктів фінансових відносин на основі прикладних досліджень.</p> <p>СК8. Здібності до проведення оригінальних досліджень на основі новітніх досягнень економічної теорії, теорії фінансів, теорії грошей і кредиту, банківської справи та страхування, якість яких відповідає національному та світовому рівням.</p> <p>СК9. Здатність планувати зміст та управляти часом підготовки дисертаційного дослідження.</p> <p>СК10. Здатність брати участь у критичному діалозі у сфері досліджень з розробки та обґрунтування трансформацій фінансової політики, спрямованих на стимулювання економічного розвитку, міжнародних наукових дискусіях, висловлюючи та відстоюючи свою власну позицію.</p> <p>СК11. Здатність до генерування бізнес-ідей та прояву ініціативи щодо впровадження та практичного використання результатів наукового дослідження.</p> <p>СК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення в умовах циклічності розвитку фінансового ринку та окремих його сегментів з врахуванням кожного з інструментів монетарного та фіскального стимулювання економічного зростання.</p>
---	---

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (Таблиця 1 Пояснювальної записки).

III – НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 072 «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

РН1. Знати та розуміти моделі аналізу і трансформацій тексту; способи компресії змісту текстів; ключову фахову термінологію, типовий науковий стиль; особливості побудови іншомовної статті, цитування, графічне оформлення; мовленнєві кліше для монологічного і діалогічного спілкування.

РН2. Знати та розуміти методологічні проблеми, що виникають в сучасній науці; динаміку науково-технічного розвитку в широкому соціокультурному контексті; призначення, змісту та функцій науки як соціального інституту; загальні закономірності розвитку науки, структуру та рівні наукового пізнання.

РН3. Розуміти особливості структури та уміти готувати наукові роботи (монографії, наукової статті, тези доповідей тощо), керуючись принципами академічної доброчесності.

РН4. Професійно відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз.

РН5. Вміти працювати з науковою літературою; виконувати постановку та розробляти алгоритм розв'язання завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування; створювати інформаційну базу та працювати з нею під час виконання конкретних функцій фінансового управління в динамічному середовищі.

РН6. Знати та розуміти характеристики проектних форм наукових досліджень; технології роботи над дисертацією; принципи організації наукової праці; технології презентації, захисту та впровадження результатів наукових досліджень з урахуванням норм академічної етики.

РН7. Знати та вміти застосовувати концептуально-понятійний апарат і термінологію філософії науки до власних досліджень; формулювати проблеми і завдання конкретного наукового дослідження в професійній сфері (соціально-економічні науки), застосовувати методологічні прийомами висунення наукових гіпотез, їхньої перевірки і побудови наукової теорії.

РН8. Вміти визначити цілі діяльності фінансових посередників на ринку та представляти їх у вигляді дерева цілей, готувати медіа план та графік рекламної кампанії, організовувати моніторинг показників медіа планування.

РН9. Володіти навичками проведення аналітичної та експериментальної наукової діяльності; методами економіко-математичного аналізу для використання у дослідженні та проектуванні складних економічних систем, статистичного оброблення отриманих результатів наукових досліджень з використанням сучасних інформаційних технологій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН10. Володіти сучасними інноваційними технологіями, комп'ютерними системи та мережами, програмними продуктами для створенні нових знань, отримання наукових та практичних результатів у сфері фінансів, банківської справи та страхування; навичками організації науково-дослідної діяльності.

РН11. Вміти розробляти план проведення науково-дослідних робіт. генерувати власні нові наукові ідеї з дотриманням норм професійної та академічної доброчесності, повідомляти свої знання та ідеї науковому співтовариству, розширюючи межі наукового пізнання.

PH12. Вміння та навички виявляти комплексні проблеми розвитку фінансових відносин та знаходити способи їхнього розв'язання шляхом продукування нових знань; аналізувати основні тенденції та генерувати пріоритетні напрями використання фінансових ресурсів, необхідних для реалізації інвестиційних програм; ефективно використовувати основні положення сучасних теорій фінансів, теорії грошей і кредиту, банківської справи для подолання конкурентів; формувати фінансові стратегії з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан їх наукової розробки.

PH13. Вміти обґрунтовувати управлінські рішення, використовуючи нагромаджене теоретичне підґрунтя у запровадженні заходів монетарної, фінансової та макропруденційної політики згідно поточних макроекономічних умов, ідентифікувати фінансові ризики від впровадження інструментарію маркетингу фінансових послуг.

PH14. Бути здатним приймати обґрунтовані рішення, саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за достовірність і новизну власних наукових досліджень та прийняття рішень, вміти мотивувати співробітників рухатися до спільної мети.

PH15. Презентувати результати досліджень у вигляді доповідей, звітів, проектів, захищати результати дисертаційного дослідження та вміти впроваджувати результати власних досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

IV. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ

4.1. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ТА ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

освітньо-наукова програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

№	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Структура, %
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	26	47,3%
2	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	5	9,1%
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
3	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	9	16,3%
4	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	15	27,3%
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :		55	100%
<i>в тому числі: вибіркова складова</i>		20	36,4%

Код ОК	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Форми підсумкового контролю
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК1	Іноземна мова*	6	Залік
ОК2	Філософія науки	4	Іспит
ОК3	Методологія та організація наукових досліджень	6	Залік
ОК4	Математичні методи та моделі у наукових дослідженнях	5	Залік
ОК5	Педагогічна практика	5	ЗВІТ
ОК6	Українська мова як іноземна**	4	Залік
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК1	Вибіркова навчальна дисципліна 1.1	5	Залік
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК7	Сучасні проблеми розвитку фінансів, банківської справи і страхування	4	Іспит
ОК8	Актуальні проблеми розвитку ринку фінансових послуг	5	Залік
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК2	Вибіркова навчальна дисципліна 2.1	5	Залік
ВК3	Вибіркова навчальна дисципліна 2.2	5	Залік
ВК4	Вибіркова навчальна дисципліна 2.3	5	Залік

4.2. ВИБІРКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ / НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Вибіркова навчальна дисципліна – умовна назва навчальних дисциплін, які обираються здобувачами для включення до свого індивідуального навчального плану та які відображають його наукові інтереси, вподобання та плани на майбутнє дослідження. Вибіркові навчальні дисципліни є обов'язковими для вибору здобувачами і входять до загального обсягу кредитів ЄКТС за освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії. Загальний обсяг вибіркового навчальних дисциплін складає 20 кредитів ЄКТС (по 5 кредитів на дисципліну).

**4.3 СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЮ ПРОГРАМОЮ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»
ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

V. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційного іспиту (за наявності)	–
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	<p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері маркетингу або на його межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.</p> <p>Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.</p> <p>Дисертація та анотація до неї мають бути розмішені на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця.</p> <p>Дисертація має відповідати іншим вимогам, встановленим законодавством.</p> <p>Вимоги до оформлення дисертацій встановлює МОН України.</p> <p>Обсяг основного тексту дисертації 6,5-8,5 авторський аркуша.</p>
Вимоги до публічного захисту (за наявності)	Вимоги щодо процедури та умов проведення публічного захисту визначаються Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженим постановою КМУ №44 від 12 січня 2022 р.

VI. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті розроблені на підставі Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG), статті 16 Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Політика щодо забезпечення якості вищої освіти	Безперервне вдосконалення якості навчального середовища, в якому якість освітньої програми, якість навчання і викладання, якість результатів і кваліфікацій, навчальні можливості та ресурсне забезпечення відповідають затвердженим стандартам, потребам
---	---

	стейкхолдерів, а також вимогам інших органів, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості.
<p>Забезпечення якості розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм</p>	<p>Процедурами забезпечення якості освіти є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розробка стратегії і політики в сфері якості вищої освіти; • розробка механізму формування, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; • розробка системи оцінювання знань докторів філософії, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярного оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб, згідно з розробленими та затвердженими правилами; • організація підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; • формування необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів, за кожною освітньою програмою; • створення та функціонування інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; • оприлюднення об'єктивної неупередженої інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; • розробка політики щодо ефективного запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях здобувачів вищої освіти; • інших процедур і заходів. <p>Здійснюється моніторинг і періодичний перегляд програм з метою забезпечення їх відповідності потребам здобувачів і суспільства. Моніторинг спрямований на безперервне вдосконалення програм. Про будь-які дії, заплановані або вжиті як результат перегляду, слід інформувати всі зацікавлені сторони.</p> <p>Регулярний моніторинг, перегляд і оновлення освітніх програм мають на меті гарантувати відповідний рівень надання освітніх послуг, а також створює сприятливе й ефективне навчальне середовище для здобувачів вищої освіти. Це передбачає оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • змісту програми в контексті останніх досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування, гарантуючи відповідність програми сучасним вимогам; • потреб суспільства, що змінюються; • навчального навантаження здобувачів вищої освіти, їх досягнень і результатів завершення освітньої програми; • ефективності процедур оцінювання здобувачів; • очікувань, потреб і задоволеності здобувачів вищої освіти змістом та процесом навчання; • навчального середовища відповідності меті і змісту програми; • якості сервісних послуг для здобувачів вищої освіти. <p>Програми регулярно переглядають і оновлюють, залучаючи</p>

	до цього процесу здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів.
Забезпечення зарахування, досягнення, визнання та атестація здобувачів	–
Забезпечення якості студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання	<p>Оцінювання докторів філософії базується на принципах студентоцентрованого навчання та передбачає наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оцінювачі (експерти) ознайомлені з існуючими методами проведення тестування та екзаменування і отримують підтримку для розвитку власних навичок у цій сфері; • критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь; • оцінювання докторів філософії дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; • оцінювання проводиться предметною комісією у складі більше ніж дві особи; • процедури оцінювання докторів філософії повинні враховувати пом'якшувальні обставини; • оцінювання докторів філософії є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур; • наявність офіційної процедури розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти.
Забезпечення якості науково-педагогічних працівників	<p>Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників розробляється у відповідності до діючої нормативної бази та будується на наступних принципах:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; • прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; • моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійної діяльності; • обов'язковості впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; • оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації.
Ресурсне забезпечення освітнього процесу (навчальні ресурси та підтримка здобувачів вищої освіти).	<p>Заклади вищої освіти забезпечують освітній процес необхідними та доступними для докторів філософії ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснюють відповідну підтримку студентів.</p> <p>При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки докторів філософії враховуються потреби різноманітного контингенту (такого як докторів філософії: з досвідом, заочної форми навчання, працюючі, іноземні, з особливими потребами) та принципи</p>

	<p>студентоцентрованого навчання.</p> <p>Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а доктори філософії поінформовані про їх наявність.</p>
Інформаційне забезпечення (інформаційний менеджмент)	<p>З метою управління освітніми процесами розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної кампанії, планування та організація навчального процесу; доступ до навчальних ресурсів; обліку та аналізу успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості; управління знаннями та інноваційний менеджмент; управління кадрами та ін.</p>
Публічність інформації про освітні програми, освітню, наукову діяльність	<p>Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація про діяльність за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, включаючи програми для потенційних докторів філософії, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості. Надається інформація про освітню діяльність за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування, включаючи програми, критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цими програмами; кваліфікації; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються; прохідні бали та навчальні можливості, доступні для здобувачів тощо.</p>
Забезпечення академічної доброчесності	<p>Система забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, сформована в ХНЕУ ім. С. Кузнеця, базується на таких принципах:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дотримання загальноприйнятих принципів моралі; • демонстрація поваги до Конституції і законів України і дотримання їхніх норм; • повага до всіх учасників освітнього процесу незалежно від їхнього світогляду, соціального стану, релігійної та національної приналежності; • дотримання норм законодавства про авторське право; • посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; • самостійне виконання індивідуальних завдань. <p>У випадку порушення принципів академічної доброчесності відповідні особи притягуються до відповідальності відповідно до законодавства та діючих у ХНЕУ ім. С. Кузнеця положень та норм.</p>

Пояснювальна записка

Матриця відповідності визначених Стандартом (за наявності) компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання ЗН1 Найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей	Уміння УМ1 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та складних ідей УМ2 Розроблення та реалізація проєктів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем	Комунікація К1 спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності	Автономія та відповідальність АВ1 Ініціювання інноваційних комплексних проєктів, лідерство та повна автономність під час їх реалізації АВ2 Соціальна відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень АВ3 Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, відповідальність за навчання інших
Загальні компетентності				
ЗК1	ЗН1	УМ1	К1	АВ1
ЗК2		УМ1		АВ1
ЗК3		УМ2	К1	АВ1
ЗК4	ЗН1	УМ1		АВ2
ЗК5	ЗН1	УМ1	К1	АВ2
ЗК6		УМ2	К1	АВ1
ЗК7	ЗН1	УМ1	К1	АВ3
ЗК8	ЗН1	УМ2	К1	АВ3
ЗК9	ЗН1	УМ1		АВ2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1	ЗН1	УМ1	К1	АВ1
СК2		УМ2	К1	АВ2
СК3	ЗН1	УМ1	К1	АВ2
СК4		УМ1	К1	АВ1
СК5		УМ2		АВ2

Класифікація компетентностей за НРК	Знання ЗН1 Найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей	Уміння УМ1 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та складних ідей УМ2 Розроблення та реалізація проєктів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем	Комунікація К1 спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності	Автономія та відповідальність АВ1 Ініціювання інноваційних комплексних проєктів, лідерство та повна автономність під час їх реалізації АВ2 Соціальна відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень АВ3 Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, відповідальність за навчання інших
СК6	ЗН1	УМ2	К1	АВ2
СК7		УМ1		АВ1
СК8	ЗН1	УМ2	К1	АВ2
СК9	ЗН1	УМ1	К1	АВ2
СК10	ЗН1	УМ2		АВ1
СК11		УМ1	К1	АВ3
СК12	ЗН1	УМ2		АВ1

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених результатів навчання, компетентностей та освітніх компонентів

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Компетентності																				
		Загальні компетентності									Спеціальні (фахові) компетентності											
		ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12
PH1	ОК1, ОК2, ОК3, ОК4, ОК5, ОК6, ОК7, ОК8, ОК*			ОК1, ОК6			ОК1, ОК6			ОК5	ОК1, ОК6											
PH2		ОК2	ОК8								ОК2, ОК8				ОК2							
PH3			ОК3		ОК3	ОК3						ОК3			ОК3							
PH4							ОК3												ОК9			
PH5		ОК7	ОК3, ОК8					ОК1, ОК3				ОК1, ОК6, ОК7, ОК*								ОК3		
PH6							ОК3, ОК4			ОК3				ОК4					ОК3			
PH7						ОК2										ОК2						
PH8			ОК4, ОК7				ОК8									ОК8	ОК4, ОК7	ОК7				

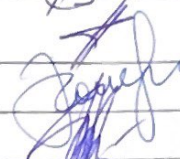

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Компетентності																			
		Загальні компетентності									Спеціальні (фахові) компетентності										
		ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11
PH9		OK3		OK3					OK4								OK3			OK4	
PH10	OK1, OK2,							OK4			OK4										
PH11	OK3, OK4,			OK3													OK3				
PH12	OK5, OK6,	OK3, OK4						OK7	OK5			OK5	OK4, OK5				OK3, OK5	OK7			
PH13	OK7, OK8,							OK4, OK7											OK7	OK4	
PH14	OK*						OK4			OK3								OK3	OK4		
PH15		OK1, OK6	OK1, OK6						OK5, OK7		OK1, OK3, OK5, OK6, OK7										

Гарант ОП Фінанси, банківська справа та страхування

Олег КОЛОДІЗЄВ

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
«Фінанси, банківська справа та страхування»

Назва структурного / функціонального підрозділу / посадова особа	Дата, підпис
1. Завідувач відділу аспірантури і докторантури	
2. Керівник відділу забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку	
3. Завідувач кафедри банківської справи і фінансових послуг	
4. Проректор з навчально-методичної роботи	
5. Проректор з наукової роботи та міжнародного співробітництва	

АКЦИОНЕРНЕ
ТОВАРИСТВО
«СХІДНО-
УКРАЇНСЬКИЙ
БАНК «ГРАНТ»
вул. Данилевського, 19,
м. Харків, 61001, Україна
Тел./факс: (057)752-45-96
Тел. (057)714-09-52, 700-50-49
Телекс 831180 GRANT UX
SWIFT-GRBKUA2X
E-mail: bank@grant.ua
Web: www.grant.ua
Код ЄДРПОУ 14070197

АКЦИОНЕРНОЕ
ОБЩЕСТВО
«ВОСТОЧНО-
УКРАИНСКИЙ
БАНК «ГРАНТ»
ул. Данилевского, 19,
г. Харьков, 61001, Украина,
Тел./факс: +380 (57)752-45-96
Тел. +380 (57) 714-09-52, 700-50-49
Телекс 831180 GRANT UX
SWIFT-GRBKUA2X
E-mail: bank@grant.ua
Web: www.grant.ua
Код ЄДРПОУ 14070197

JOINT-STOCK
COMPANY
«EASTERN
UKRAINIAN
BANK «GRANT»
19, Danilevsky St.,
Kharkov, 61001, Ukraine,
Tel./fax: +380 (57)752-45-96
Tel. +380 (57) 714-09-52, 700-50-49
Telex 831180 GRANT UX
SWIFT-GRBKUA2X
E-mail: bank@grant.ua
Web: www.grant.ua

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму підготовки докторів філософії PhD
зі спеціальності 072«Фінанси, банківська справа та страхування»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця

Підготовлена професорсько-викладацьким колективом Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця освітньо-наукова програма «Фінанси, банківська справа та страхування» на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, грантом якої є д.е.н., проф. О. М. Колодізєв, є конкурентоспроможною програмою підготовки фахівців вищої кваліфікації в сучасних умовах на ринку праці, що ґрунтується на засадах студентоцентрованого та компетентнісного підходах.

АТ «СХІДНО-УКРАЇНСЬКИЙ БАНК «ГРАНТ» підтверджує високий рівень якості організації освітнього процесу і відповідність нормативним вимогам освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа та страхування» на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів у сфері фінансів, банківської справи та страхування на основі ступеня магістра, шляхом здобуття майбутніми докторами філософії програмних результатів навчання, достатніх для виконання оригінальних наукових досліджень, результати яких містять наукову новизну, мають теоретичну та практичну значущість, зокрема для банківського сектору економіки України і є доцільною з огляду на існуючі потреби зовнішніх стейкхолдерів.

Змістовне наповнення і опис освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа та страхування» підготовки докторів філософії PhD базується на реалізації підходу до постійного підвищення професійної компетентності фахівців у сфері фінансів, банківської справи та страхування, які здатні розробляти проекти з перспективою їх подальшої комерціалізації та враховує як професійні інтереси зовнішніх стейкхолдерів, так й досягнення соціального компоненту забезпечення розвитку громадянського суспільства.

Голова Правління

В. О. Пахомов

РЕЦЕНЗІЯ

зовнішнього стейкхолдера

на освітньо-наукову програму «Фінанси, банківська справа та страхування»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Освітньо-наукова програма «Фінанси, банківська справа та страхування» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти підготовлена професорсько-викладацьким колективом Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (надалі – ХНЕУ ім. С. Кузнеця) є конкурентоспроможною програмою підготовки фахівців вищої кваліфікації, що ґрунтується на засадах студентоцентрованого та компетентнісного підходах.

Рецензована програма підготовки фахівців третього рівня вищої освіти – докторів філософії за галуззю знань 07 Управління та адміністрування зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування підтверджує актуальність та доцільність її відкриття у ХНЕУ ім. С. Кузнеця на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

При розгляді програми слід відзначити, що в ній враховано нові вимоги щодо переходу на компетентнісний підхід для підготовки фахівців відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національного класифікатору України: Класифікатор професій (ДК 003:2010), Національної рамки кваліфікацій, затвердженої КМУ.

Загальний обсяг освітньо-наукової програми складає 55 кредитів ЄКТС та включає всі види аудиторної та самостійної роботи студентів, педагогічну практику і час, що відводиться на контроль якості засвоєння здобувачами матеріалу програми.

Якість змістовної складової навчального плану підготовки фахівців, який містить усі необхідні освітні компоненти у розрізі обов'язкових і вибіркових складових, не викликає сумніву і корелює із структурно-логічною схемою.

Структура програми та освітніх компонент логічна та послідовна, містить необхідні можливості для створення конкурентного освітнього середовища для здобувачів третього рівня вищої освіти, на основі освітнього ступеня магістра, з метою формування на відповідному рівні загальних та професійних компетентностей у галузі фінансів, банківської справи та страхування.

Опис предметної області є комплексним і враховує всі складові спеціальності, зокрема, створює необхідне підґрунтя для забезпечення фундаментальної теоретичної та практичної підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів, здатних реалізувати себе на ринку праці та розв'язувати комплексні проблеми, що сприяє їх міжнародному визнанню через реалізацію можливостей щодо вільного доступу до працевлаштування.

У предметній області зазначений широкий перелік загальнонаукових та спеціальних методів наукових досліджень, професійних методик, технологій (FinTech), а також інструментів, який дозволяє досягти запланованого результату у навчанні.

Змістове наповнення і опис програми підготовки докторів філософії PhD базується на реалізації підходу до постійного підвищення професійної компетентності фахівців у сфері фінансів, банківської справи та страхування, які здатні забезпечувати розвиток «soft skills» «м'яких навичок» (вміння вести дискусії та публічні виступи, комунікувати з колегами та керівниками, міжособистісне спілкування, вести переговори, роботі в команді, управління часом, креативність, здатність організовувати і проводити заняття, писати грантові пропозиції тощо), розробляти проекти з перспективою їх подальшої комерціалізації та враховує як професійні інтереси зовнішніх стейкхолдерів, так й досягнення соціального компоненту забезпечення розвитку громадянського суспільства.

Вміння обробляти великі обсяги інформації, як статистичної, так і фінансової, аналізувати міжнародні стандарти з підтвердженням рівня знання іноземної мови є своєчасним і відповідає сучасному європейському напрямку розвитку країни та її фінансового ринку.

Результати моніторингу ринку праці щодо зміни освітніх потреб стейкхолдерів свідчать про необхідність постійного підвищення професійної компетентності випускників для сфери фінансів, банківської справи та страхування, підтверджують нагальну потребу підготовки фахівців не тільки з вищою освітою, а саме докторів філософії PhD, які здатні у майбутньому розробляти дослідницькі проекти та визначати адекватні сценарії розвитку національної економіки.

У цілому підтримуємо зусилля ХНЕУ ім. С. Кузнеця щодо підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів в межах освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа та страхування» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», шляхом здобуття майбутніми докторами філософії програмних результатів навчання, що базуються на компетентнісному підході і поділяють філософію визначення вимог до фахівця, закладену в основу Болонського процесу.

Введення європейських стандартів та принципів забезпечення якості освіти з урахуванням вимог ринку праці забезпечує сприяння національному і міжнародному визнанню кваліфікацій, здобутих в Україні.

проректор Вищої державної техніко-
економічної школи ім. Б. Маркевича
в Ярославі (Республіка Польща)

PROREKTOR
ds. studenckich
prof. dr hab. inż. Ryszard Pukała
Ришард ПУКАЛА

REVIEW
external stakeholder
for the educational and scientific program "Finance, banking and insurance"
third (educational and scientific) level of higher education
in specialty 072 "Finance, banking and insurance"

The educational-scientific program "Finance, banking and insurance" of the third (educational-scientific) level of higher education was prepared by the professor-teaching team of Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (hereinafter - S. KUZNETS KhNUE) is a competitive program for training specialists of higher education qualifications based on the principles of student-centered and competency-based approaches.

The peer-reviewed training program for specialists of the third level of higher education – doctors of philosophy in the field of knowledge 07 Management and administration in the specialty 072 Finance, banking and insurance confirms the relevance and expediency of its opening at S. KUZNETS KhNUE at the third (educational and scientific) level of higher education.

When considering the program, it should be noted that it takes into account the new requirements for the transition to a competency-based approach for training specialists in accordance with the requirements of the Laws of Ukraine "On Education", "On Higher Education", the National Classifier of Ukraine: Classifier of Professions (DC 003:2010), the National framework of qualifications approved by the CMU.

The total volume of the educational-scientific program is 55 ECTS credits and includes all types of classroom and independent work of students, pedagogical practice and time allocated to quality control of students' assimilation of the program material.

The quality of the substantive component of the training plan for specialists, which contains all the necessary educational components in terms of mandatory and optional components, is beyond doubt and correlates with the structural and logical scheme.

The structure of the program and educational components is logical and consistent, contains the necessary opportunities to create a competitive educational environment for applicants of the third level of higher education, on the basis of a master's degree, with the aim of forming general and professional competencies at the appropriate level in the field of finance, banking and insurance.

The description of the subject area is comprehensive and takes into account all the components of the specialty, in particular, it creates the necessary background to ensure the fundamental theoretical and practical training of scientific and scientific-pedagogical personnel, capable of realizing themselves in the labor market and solving complex problems, which contributes to their international recognition through implementation opportunities for free access to employment.

The subject area includes a wide list of general scientific and special methods of scientific research, professional methods, technology (FinTech), as well as tools that allow you to achieve the planned result in education.

Meaningful content and description of the PhD training program is based on the implementation of an approach to the continuous improvement of the professional competence of specialists in the field of finance, banking and insurance, who are able to ensure the development of "soft skills" (the ability to conduct discussions and public

speeches, communicate with colleagues and managers, interpersonal communication, conduct negotiations, teamwork, time management, creativity, the ability to organize and conduct classes, write grant proposals, etc.), develop projects with the prospect of their further commercialization and takes into account both the professional interests of external stakeholders and the achievement of the social component of civil society development.

The ability to process large amounts of information, both statistical and financial, to analyze international standards with confirmation of the level of knowledge of a foreign language is timely and corresponds to the modern European direction of the development of the country and its financial market.

The results of the monitoring of the labor market regarding changes in the educational needs of stakeholders indicate the need to constantly improve the professional competence of graduates in the field of finance, banking and insurance, and confirm the urgent need to train specialists not only with higher education, namely PhDs, who are able to develop research projects in the future and determine adequate scenarios for the development of the national economy.

In general, we support the efforts of S. KUZNETS KhNUE regarding the training of scientific and scientific-pedagogical personnel within the educational-scientific program "Finance, banking and insurance" of the third (educational-scientific) level of higher education in the specialty 072 "Finance, banking and insurance", by obtaining future by doctors of philosophy of program learning outcomes, which are based on the competence approach and share the philosophy of defining the requirements for a specialist, which is the basis of the Bologna process.

The introduction of European standards and principles of ensuring the quality of education, taking into account the requirements of the labor market, ensures the promotion of national and international recognition of qualifications obtained in Ukraine.

Vice-Rector for Student Affairs
of Bronislaw Markevich State University
of Technology and Economic in Jaroslavl
(Republic of Poland)

PROROKTOR
ds. studenckich
Ryszard Pukala
Pukala Ryszard